

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2008-1-16 (İlk İnceleme)
Karar Sayısı : 08-58/921-368
Karar Tarihi : 16.10.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Tuncay SONGÖR, M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN,
Mehmet Akif ERSİN, İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖRLER: Mert KARAMUSTAFAOĞLU, Aytül TOKATLI

C. ŞİKAYET EDEN : Dursun YASSIKAYA
Sağlık Sk. No:12/4 Kızılay/Ankara

20

D. HAKKINDA İLK İNCELEME YAPILAN : - Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi
Kazım Karabekir Cad. No:70 Ulus/Ankara
- EGO Genel Müdürlüğü (Başkent Doğalgaz Dağıtım A.Ş.)
Toros Sk. No: 12 Sıhhiye 06042 Ankara

E. DOSYA KONUSU: Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi ve EGO Genel Müdürlüğü'nün tüketicilerin kullanacağı sayaçları belirlediği ve tüketiciye bu konuda alternatif sunmadığı, belirli bir ürünü almak konusunda zorladığı iddiası.

30

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Şikayet dilekçesinde özetle, su ve doğalgaz piyasalarında tüketicilere kartlı ön ödemeli sayaç temini konusunda, Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi (ASKİ) ve EGO Genel Müdürlüğü'nün (EGO) tek belirleyici konumunda buldukları, anılan kuruluşların sayaçları belirledikleri fiyat üzerinden tek seçenek olarak abonelere sunmaları sonucu, başka marka ya da firmaya ait sayaçların kullanılmasına engel olduğu ve bu yolla 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un ihlal edildiği ifade edilmektedir.

40

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 18.2.2008 tarih ve 1077 sayı ile intikal eden başvuru üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6. maddesi uyarınca yapılan inceleme sonucu düzenlenen 9.10.2008 tarih ve 2008-1-16/İİ-08-MK sayılı İlk İnceleme Raporu 10.10.2008 tarih, REK.0.05.00.00-110/178 sayılı Başkanlık Önergisi ile 08-58 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

50

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda, başvuru konusu şikayete ilişkin olarak yapılan incelemede, ASKİ ve EGO'nun 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiğini gösterir herhangi bir bulguya rastlanmadığı, anılan teşebbüsler hakkında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı ve şikayetin reddedilmesi gerektiği sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmektedir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

Başvuruda su ve doğalgaz piyasalarında tüketicilere kartlı sayaç temini konusunda, ASKİ ve EGO'nun tek belirleyici konumunda buldukları, anılan kuruluşların sayaçları belirledikleri fiyat üzerinden tek seçenek olarak abonelere sunmaları sonucu, başka marka ya da firmaya ait sayaçların kullanılmasına engel olunduğu ve bu yolla 4054 sayılı Kanun'un ihlal edildiği ifade edilmektedir.

60 Doğalgaz piyasası 18.4.2001 tarih ve 4646 sayılı Doğalgaz Piyasası Kanunu ve buna ilişkin ikincil mevzuat çerçevesinde düzenlenmektedir. Söz konusu mevzuat kapsamında ön ödemeli sayaçlar ve abonelerin sayaçlar için ödeyecekleri bedeller de ayrıntılı şekilde düzenlenmiştir.

70 Doğalgaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği'nin "Sayaç" başlıklı 40. maddesi uyarınca sayaçlar, dağıtım şirketinin mülkiyetinde olup "abone bağlantı bedeli" dışında hiçbir bedel alınmadan dağıtım şirketince temin edilerek sisteme dahil edilecektir. Sayaçların takılması, sökülmesi, değiştirilmesi, kontrolü ve benzeri her türlü işlem, dağıtım şirketince gerçekleştirilecek ve tüketiciler sayaca hiçbir şekilde müdahale edemeyeceklerdir. Söz konusu hükümden de anlaşılacağı gibi sayaçlar, tıpkı dağıtım şebekesi gibi, dağıtım şirketinin mülkiyetinde olup, "abone bağlantı bedeli" dışında başka bir bedel talep edilmeden bağlanmaktadır. Dolayısıyla sayaçların üzerinde tüketicilerin herhangi bir tasarruf hakkı bulunmamaktadır.

80 Abone bağlantı bedeline ilişkin esaslar Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun (EPDK) 27.12.2006 tarihli, 1042 sayılı Kararı'nda düzenlenmiştir. Buna göre abone bağlantı bedeli, "bağlantı bedeli" ve "sayaç bedeli" olmak üzere iki unsurdan oluşmaktadır. Ayrıca söz konusu Karar'ın 2. maddesi uyarınca da şikâyet konusu Ankara ilini içeren doğalgaz dağıtım bölgesindeki abone bağlantı bedelinin 150 ABD Doları'nı geçemeyeceği düzenlenmiştir.

4646 sayılı Doğalgaz Piyasası Kanunu ve ilgili ikinci mevzuat uyarınca ön ödemeli sayaçların bakımının, montajının dağıtım şirketini ilgilendiren bir husus olduğu ve mülkiyetinin de dağıtıcıya ait olduğu, tüketiciden buna ilişkin olarak EPDK tarafından tespit edilen "abone bağlantı bedeli" dışında herhangi bir bedel alınamayacağı, dolayısıyla kullanılacak sayacın dağıtıcı tarafından serbestçe seçilebileceği anlaşılmaktadır. Bu nedenle dağıtıcı konumunda olan EGO'nun ihaleler yoluyla temin ettikleri dışında tüketiciler için başka bir sayaç seçeneği sunmasının zorunlu olmadığı anlaşılmaktadır.

90 Su piyasası yapısı ve buna dair mevzuat itibarıyla gaz piyasasından önemli farklılık taşımaktadır. Mevcut durumda su ve atık su hizmetleri yerel kamusal tekel niteliğindeki belediyeler tarafından sunulmakta ve büyükşehir belediyeleri açısından bu hizmetlerin sunumuna ilişkin düzenlemeler ilgili belediyenin su ve kanalizasyon idaresi tarafından çıkarılan yönetmeliklerle sınırlı kalmaktadır.

100 Bu kapsamda, Tarifeler Yönetmeliği'nin 9. maddesinden sayaçların sadece bakım ve onarım işinin ASKİ'ye ait olduğu anlaşılmaktadır. Yine aynı Yönetmeliğin "Sayaçlar" başlıklı 12. maddesi uyarınca, ASKİ, sayaçları satın alıp abonelere satacağı gibi, aboneler de standartlara uygun olmak koşuluyla ASKİ'nin belirleyeceği tipte sayacı satın alabilirler.

Őikayetçi tarafından iddia edilen husus ASKİ'nin sadece kendi belirlediği fiyat üzerinden tek seçenek sunmasıdır. Ancak gerek Tarifeler Yönetmeliği gerekse de Rekabet Kurulu'nun su sayaalarına ilişkin uygulamalarıyla doğrudan ilgili 14.2.2006 tarih ve 06-27/328-79 sayılı Kararı'nda ifade edildiği üzere aboneler standartlara uymak şartıyla bir sayaç tercihi yapabilmektedir. Dolayısıyla ASKİ abonelerin kendi imkanlarıyla temin ettikleri sayaçları standartlara uygun olmaları koşuluyla Őebekeye bağlamakla yükümlüdür. Ancak bunun dışında ASKİ'nin anılan sayaçlar hususunda aboneye birden fazla sayaç seçeneği sunması zorunluluğundan bahsetme imkanı da yoktur. ASKİ'nin yükümlülüğü sadece standartlara uygun sayaçların bağlantısını ve bakımını yapmaktır. Dolayısıyla ASKİ açısından da abonelere birden fazla sayaç seçeneği sunma yükümlülüğünden bahsetme imkanı bulunmamaktadır.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, başvuru konusu iddialara ilişkin olarak herhangi bir işlem yapılmasına gerek bulunmadığına, Şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiŐtir.